

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

فصل اول - برنامه

مصوب ۱۳۴۶/۳/۲۱

ماده ۱ - دولت مکلف است از محل درآمدهای مندرج در این قانون ظرف مدت پنج سال و نیم که از اول مهر ماه ۱۳۴۱ شروع میشود مبلغ دوست و سی میلیارد ریال در اختیار سازمان برنامه بگذارد که طبق جدول کلی پیوسته به این قانون بمصرف اجرای برنامه عمرانی سوم برساند .

ماده ۲ - اعتبار فوق شامل سرمایه گذاری کلیه مؤسسات دولتی در دوره برنامه سوم و همچنین هزینه نگاهداری و اداره تأسیساتی که در اثر اجرای برنامه بوجود میآید خواهد بود و هیچیک از وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکت های دولتی و مؤسسات وابسته بدولت به استثنای دستگاه های انتظامی و شهرداریها مجاز نیستند بدون موافقت هیأت عالی برنامه مبادرت به سرمایه گذاری بنمایند .

تبصره - منظور از سرمایه گذاری در این قانون تخصیص اعتبار و مصرف

آن برای یکی از امور تولیدی و عمرانی است که ضمن صورت فصول و بندهای برنامه تعیین میشود .

ماده ۳ - هیئت عالی برنامه میتواند بنا بر احتیاجات طرحها در داخل هر فصل برنامه اعتبار هر بند را تا حدود بیست درصد اعتبار همان بند کاهش یا افزایش بدهد .
کاهش یا افزایش اعتبار هر فصل تا حدود بیست درصد اعتبار همان فصل موقوف بموافقت هیئت عالی برنامه و تصویب کمیسیونهای برنامه مجلسین خواهد بود .

ماده ۴ - تقسیم سنواتی اعتبار موضوع ماده یک بر اساس فصول و بندهای برنامه بقرار زیر تعیین میشود :

۷/۳۰	میلیارد ریال	نیمه دوم سال	۱۳۴۱
«	۱۸/۸۵	«	۱۳۴۲
«	۳۰/۶۰	«	۱۳۴۳
«	۴۰/۲۵	«	۱۳۴۴
«	۶۰/۰۰	«	۱۳۴۵
«	۷۳/۰۰	«	۱۳۴۶

سازمان برنامه میتواند با موافقت هیئت عالی برنامه و تصویب کمیسیونهای برنامه مجلسین تغییراتی را که در تقسیم سنواتی فوق ضروری بدانند بدهد بدون اینکه در کل مبلغ اعتبار تقلیلی حاصل شود .

فصل دوم - درآمد برنامه

ماده ۵ - سهمی از درآمد نفت که در هر سال (یا قسمتی از سال) طی دوره برنامه عاید دولت میشود بمحض وصول طبق جدول زیر در حساب مخصوصی بنام (حساب درآمد برنامه) در بانک مرکزی سپرده خواهد شد .

۵۵ درصد درآمد نفت	نیمه دوم سال ۱۳۴۱
(بارعایت قانون بودجه سال ۱۳۴۱)	
۶۰ درصد درآمد نفت	« ۱۳۴۲
۶۵ درصد درآمد نفت	« ۱۳۴۳
۷۰ درصد درآمد نفت	« ۱۳۴۴
۷۵ درصد درآمد نفت	« ۱۳۴۵
۸۰ درصد درآمد نفت	« ۱۳۴۶

دره وقع پرداخت اقساط فوق وجوه مربوط به هزینه طرحهای عمرانی مستمر دولت که ضمن برنامه سوم منظور شده است و هزینه نگاهداری و اداره تأسیساتی که در اثر اجرای برنامه بوجود آمده است بر اساس اعتبارات عمرانی مصوب و تشریحی که بین وزارت دارائی و سازمان برنامه توافق خواهد شد از اقساط مزبور کسر خواهد گردید .

تبصره ۱ - درآمد نفت مذکور در این ماده عبارت است از جمع وجوهی که بموجب قرارداد نفت مصوب ششم آبانماه ۱۳۳۳ (اعم از مالیات بر درآمد و پرداخت مشخص) عاید دولت ایران میشود (اقساط بدهی دولت بشرکت سابق نفت ایران وانگلیس « موضوع ماده يك قسمت دوم قرارداد مزبور » که در موقع خود پرداخت گردیده از این رقم موضوع میگردد) و همچنین هر درآمد دیگری که دولت ایران از منابع نفت طبق قراردادهای موجود یا قراردادهائی که بعداً منعقد خواهد نمود بدست میآورد .

تبصره ۲ - علاوه بر درآمدهای مذکور در این ماده درآمدهای متفرقه سازمان برنامه که ناشی از اجرای طرحهای تولیدی و عمرانی میباشد و همچنین در باقیتهای بابت وامهای پرداختی سازمان برنامه نیز بحساب درآمد منظور خواهد شد .

ماده ۶ - دولت مجاز است بمنظور جبران کمبود درآمد مذکور در ماده ۵ نسبت به اعتبارات برنامه سوم حداکثر تا میزان مندرج در تبصره يك ماده واحده مصوب ۱۸ خرداد ماه ۱۳۴۵ در مدت پنج سال و نیم اجرای برنامه از اعتبارات خارجی استفاده نماید .

وجوه حاصل از وامهای فوق در « حساب درآمد برنامه » متمرکز خواهد گردید . اصل و بهره وامهای مذکور در دوره برنامه سوم از محل درآمد برنامه و پس از آن از محل درآمد عمومی کشور قابل پرداخت خواهد بود .

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

- ماده ۷ -** برداشت وجه از « حساب درآمد برنامه » منحصرأ در اختیار سازمان برنامه خواهد بود و وجوه برداشتی در موارد زیر بمصرف خواهد رسید:
- الف -** پرداخت هزینه عملیات عمرانی و هزینه های اداری سازمان برنامه .
- ب -** پرداخت اقساط اصل و بهره وامهاییکه برای اجرای برنامه دوم تحصیل شده است و وامهاییکه دولت طبق ماده ۶ این قانون تحصیل خواهد نمود.
- ج -** پرداختهاییکه سازمان برنامه بموجب ماده ۳۲ این قانون بعمل خواهد آورد .

فصل سوم - سازمان برنامه

- ماده ۸ -** سازمان برنامه دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و وظایف آن عبارت است از :
- اول - بررسی و تصویب طرحهای مربوط بقصود و بندهای برنامه و محول کردن اجرای آنها بدستگاههای اجرائی و نظارت در اجرای صحیح طرحها طبق فصل ششم این قانون .
- دوم - پرداخت هزینه اجرای طرحهای مصوب و نگاهداری حساب ها و ممیزی اسناد .

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

- سوم - تنظیم گزارش‌های اجرای برنامه و حساب عملیات و تسلیم آن بمقامات مربوط طبق مواد بیست و پنج و بیست و هشت این قانون .
- چهارم - تمرکز امور کمیته‌های خارجی بلاعوض (اعم از مالی و جنسی و فنی) و وام‌های خارجی و هم‌آهنگ ساختن آن با برنامه و نمایندگی دولت در مذاکرات مربوط به وام‌ها .
- پنجم - بررسی و تهیه پیشنهاد بدولت در مورد وضع قوانین درباره هر نوع اقدام که برای حسن اجرای برنامه لازم شناخته شود .
- ششم - تسویه حساب برنامه هفتساله دوم و پرداخت دیون و وصول مطالبات آن طبق ماده سی و دو این قانون .
- هفتم - تهیه برنامه عمرانی چهارم و تسلیم آن بمقامات مربوط حداقل ۶ ماه قبل از پایان برنامه سوم .
- هشتم - تهیه گزارش اقتصادی سالانه با همکاری وزارت دارائی و وزارت اقتصاد و بانک مرکزی ایران و همچنین تخصیص اعتبارات عمرانی برای هر سال برنامه .
- نهم - تشکیل دفتر بودجه بمنظور تهیه و تنظیم و تمرکز بودجه عادی و عمرانی کل کشور با توجه بقانون طرز تهیه و تنظیم بودجه کل کشور مصوب تیر ماه ۱۳۴۵ .
- ماده ۹۵** - مسئولیت امور سازمان برنامه با نخست وزیر است .
- سازمان برنامه تحت نظر یک مدیر عامل اداره میشود که در مقابل نخست وزیر مسئول میباشد .

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

مدیرعامل سازمان برنامه بنا به پیشنهاد نخست وزیر و بموجب فرمان همایونی برای تمام مدت برنامه منصوب میشود .

مدیرعامل سازمان برنامه موظفاً انجام خدمت نموده و جز انجام این وظیفه حق ندارد هیچ نوع شغل آزاد یا سمت دولتی دیگر داشته باشد . حقوق و مزایای مدیرعامل از طرف هیئت دولت تعیین میشود .

اختیارات مدیرعامل سازمان برنامه بقرار زیر است :

۱ - اداره امور سازمان برنامه بر اساس وظائفیکه این قانون بسازمان مزبور محول نموده است .

۲ - تعیین تشکیلات سازمان برنامه و اداره امور استخدامی طبق آئین نامه استخدامی سازمان برنامه .

۳ - امضاء اسناد و اوراق بهادار و نامه ها و عقد قراردادهای مربوط به برنامه .

۴ - تهیه آئین نامه های مذکور در این قانون و تسلیم آن برای تصویب به مقامات صلاحیتدار .

۵ - نمایندگی سازمان برنامه در مقابل وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و کمیسیونهای برنامه و سایر کمیسیونهای مجلسین و افراد و مؤسسات خصوصی داخلی و خارجی و محاکم با حق توکیل غیر .

مدیرعامل میتواند با مسئولیت خود هر قسمت از اختیارات خود را که لازم

بداند کتباً بهر يك از کارمندان سازمان برنامه تفویض نماید .

فصل چهارم - هیئت عالی برنامه

ماده ۱۰ - از نظر هم آهنگی کردن فعالیتهای اقتصادی دستگاههای مختلف دولت و نیز بمنظور تأمین حسن اجرای برنامه هیئتی بنام (هیئت عالی برنامه) تحت ریاست نخست وزیر و عضویت ۶ نفر اشخاص زیر تشکیل میشود:

وزیر دارائی .

وزیر اقتصاد .

رئیس کل بانک مرکزی ایران .

سه نفر شخصیت مطلع که برای تمام مدت برنامه پیشنهاد مدیر عامل سازمان برنامه بتصویب هیئت وزیران انتخاب میشود و حق حضور آنان در صورتیکه از صندوق دولت حقوقی دریافت نمیدارند با تصویب هیئت دولت تعیین خواهد شد .

جلسات هیئت عالی برنامه با حضور لااقل ۵ نفر رسمیت خواهد یافت و نسبت بموضوعات مطروحه رأی لااقل ۴ نفر معتبر خواهد بود . جلسات مزبور با دعوت مدیر عامل سازمان برنامه حداقل ماهی یکبار با حضور او تشکیل میشود و در غیاب مدیر عامل معاونی که از طرف او تعیین شده است حضور خواهد یافت .

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

ماده ۱۱ - وظایف هیئت عالی برنامه بقرار زیر است :

- ۱- توصیه نسبت به اتخاذ سیاستهای اقتصادی و مالی و اداری و اجتماعی دولت و مقررات مربوطه با توجه بگزارش اقتصادی سالانه مذکور در بند ۸ ماده هشتم .
- ۲- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت بمشی اجرای برنامه و نوع حدود عملیات سالانه .
- ۳- بررسی واتخاذ تصمیم نسبت بمسائلیکه وزارتخانه هاضمن اجرای برنامه باآن مواجه میشوند .
- ۴- تصویب اعتبارات عمرانی هر سال .
- ۵- اظهار نظر نسبت بمیشنهادات سازمان برنامه درمورد تغییر اعتبار برنامه .

فصل پنجم - هیئت عامل برنامه

ماده ۱۲ - « هیئت عامل برنامه » مرکب است از مدیر عامل سازمان برنامه با سمت ریاست هیئت و چهار نفر عضو که از اشخاص با تجربه و بصیر در رشته های مختلف مربوط ببرنامه برای تمام مدت برنامه بنا بمیشنهاد مدیر عامل و تصویب هیئت وزیران منصوب میشوند .

در صورت احراز عدم صلاحیت یا فوت یا استعفای هر يك از اعضای هیئت عامل جانشین او بهمان ترتیب برای بقیه مدت منصوب خواهد شد .
چهار نفر عضو هیئت عامل موظفاً انجام خدمت نموده و جز انجام این وظیفه حق ندارند هیچ نوع شغل یا سمت دولتی یا غیر دولتی دیگر داشته باشند (به استثنای مؤسسات خیریه آنهم غیر موظف) و از نظر تشکیلاتی و امور استخدامی « بجز نحوه عزل و نصب » تابع سازمان برنامه و آئین نامه استخدامی آن خواهند بود .

حقوق و مزایای هیئت عامل توسط هیئت وزیران تعیین خواهد شد .

ماده ۱۳ - وظایف هیئت عامل برنامه بقرار زیر است :

۱- تصویب طرحهای اجرائی و روش اجرای آنها در حدود مصوبات هیئت

عالی برنامه .

۲- تصویب قراردادهای هیأت میتواند برای فعالیتهای مشابه در رشته های

مختلف طرح قراردادهای نمونه تصویب نماید .

۳- تصویب پیشنهادهای ترك مناقصه و مزایده .

۴- تصویب پیشنهادهای ارجاع بدآوری و تعیین داور و تفویض اختیار صلح

و تصویب پیشنهادهای مربوط بصلح و اصلاح دعاوی .

تبصره - در مورد تغییر یا رد موضوعهای پیشنهادی هیأت عامل موظف

است پس از استماع توضیحات نماینده دستگاه مربوط تصمیم مقتضی اتخاذ نماید .

ماده ۱۴ - جلسات هیئت عامل با حضور لااقل سه نفر که یکی از آنها مدیر عامل یا معاون او خواهد بود رسمیت خواهد یافت و نسبت بموضوعات مطروحه لااقل رأی سه نفر معتبر خواهد بود.

فصل ششم - تهیه و اجرای طرحهای عمرانی و نظارت بر آنها

ماده ۱۵ - سازمان برنامه قبل از خاتمه هر سال ارقام اعتبارات عمرانی سال بعد را با توجه بماده ۴ با همکاری دستگاههای اجرائی تهیه و پس از تصویب هیئت عالی برنامه بمرحله اجرا خواهد گذارد.

ماده ۱۶ - سازمان برنامه اجرای طرحهای عمرانی را پس از رسیدگی و تصویب بعهده وزارتخانه ها و دستگاههای دولتی مسئول و مؤسسات عمومی و عام المنفعه محول خواهد نمود و مساعدتهای لازم را بمنظور تجهیز و آماده نمودن این دستگاهها بعمل خواهد آورد.

برای اجرای طرحهاییکه جزو فعالیت هیچیک از وزارتخانهها و دستگاههای دولتی موجود نباشد و اداره کردن تأسیساتیکه در اثر اجرای آن بوجود میآید دستگاههای مناسبی باتصویب هیئت دولت تحت نظریکی از وزارتخانهها یا سازمان برنامه ایجاد خواهد گردید.

تبصره - سازمان برنامه میتواند اجرای طرحهایی را که در دوره

برنامه دوم مستقیماً بعهدہ داشته است تا خاتمه عملیات این طرحها بہمان نحوہ ادامہ دہد .

مادہ ۱۷ - برنامه های عمرانی استانها و فرمانداریهای کل را سازمان برنامه با توجہ بنظر استانداران و فرمانداران کل تہیہ مینماید و ہرسال طرحہائی از قبیل راہہای فرعی و آموزشگاہہا و درمانگاہہا و امور اجتماعی شہرہا و روستاہا و آبیاری و کشاورزی را کہ اجرای آنها در محل بدون احتیاج بمراجعہ بمرکز امکان پذیر باشد پس از تصویب بہ استانداران و فرمانداران کل ابلاغ خواہد نمود تا طبق مقررات سازمان برنامه اجرا نمایند .

برای آنکہ استانداران و فرمانداران کل بہتر بتوانند احتیاجات عمرانی منطقہ خود را پیش بینی نمودہ و در اجرای آنها مجہز شوند سازمان برنامه کارہندان فنی در اختیار آنها خواہد گذاشت کہ زیر نظر آنها انجام وظیفہ نمایند .

مادہ ۱۸ - در مورد فعالیتہای عمرانی شہرداریہا و مؤسسات وابستہ بہ آنها و مؤسسات عمومی و عام المنعہ ایکہ طبق قوانین کشور تشکیل شدہ است سازمان برنامه با رعایت اولویت شہرہائیکہ از جہت اقلیمی و جغرافیائی و درآمد و استفادہ از کمکہای عمومی دولت در وضع نامساعدی قرار دارند و همچنین با در نظر گرفتن جدول اولویت طرحہای مربوط بتأمین آب مشروب و برق و طرحہای

حفاظتی و بهداشتی و تهیه مسکن و تلفن با اعطای وام و کمکهای رایگان فنی و غیر فنی مبادرت خواهد نمود .

طرح اجرای این ماده همچنین میزان وام و کمک بلاعوض و بهره و مدت وام طبق آئیننامه ای خواهد بود که از طرف سازمان برنامه تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید .

تبصره - قراردادهاییکه سازمان برنامه طبق مقررات قانون برنامه هفت ساله دوم برای اجرای بعضی طرحها بشهرداریها منعقد نموده تاخاتمه عملیات این طرحها بقوت خود باقی خواهد بود و سازمان برنامه میتواند بمنظور کمک بشهرداریها اقساط معوقه بدهی و مانده سهمیه آنها را از هزینه اجرای طرحها که طبق قرارداد های منعقد شده تا آخر شهریورماه ۱۳۴۱ بحساب سازمان برنامه پرداخت گردد در مدت اجرای بقیه عملیات طرحها تقسیط و دریافت دارد.

ماده ۱۹ - برای تشویق و بکار انداختن سرمایه گذاری خصوصی در فعالیتهای عمرانی و تولیدی که در جهت هدفهای برنامه سوم باشد سازمان برنامه میتواند مستقیماً یا از طریق مؤسسات اعتباری و جوه لازم را بصورت وام در اختیار افراد و مؤسسات خصوصی بگذارد و یا در سرمایه گذاری با این مؤسسات مشارکت نماید همچنین سازمان برنامه میتواند کمکهای فنی لازم را برای تهیه طرحهای عمرانی و تولیدی خصوصی که منطبق با برنامه سوم باشد بعمل آورد.

ماده ۲۰ - هر يك از وزارتخانهها و دستگاههای اجرائی باید بمنظور تهیه طرحهای عمرانی دفتری برای طرح ریزی ایجاد نماید.

سازمان برنامه میتواند تهیه طرحهای عمرانی را مستقیماً عهده دار گردد و یا بوزارتخانهها و دستگاههای دولتی و مؤسسات عمومی و عام المنفعه محول و در صورت ضرورت در تهیه طرحها به آنها کمک نماید.

ماده ۲۱ - دستگاههای اجرایی مکلفند در پیشرفت طرحهای عمرانی عملیات مستمر و غیرمستمر مراقبت دائم بعمل آورند و منظمأ گزارشهای سازمان برنامه بدهند سازمان برنامه از جهت رعایت دستورالعملها و مقررات برنامه و پیشرفت طرحها طبق برنامه کار پیش بینی شده و تطبیق عملیات با مشخصات تعیین شده و عدم تجاوز از اعتبارات مصوب طرح نظارت خواهد نمود.

نظارت در اجرای طرحهاییکه توسط اشخاص و مؤسسات خصوصی انجام میشود و سازمان برنامه طبق ماده ۱۹ از راه مؤسسات اعتباری به آنها وام میدهد بنمایندگی از طرف سازمان برنامه توسط مؤسسات اعتباری مزبور بعمل خواهد آمد و سازمان برنامه در موارد لازم مستقیماً نظارت خواهد نمود.

ماده ۲۲ - برای انجام مطالعات فنی و تهیه برآوردها و نقشهها و نظارت فنی در اجرای طرحها در مواردی که ضرورت ایجاد میکند سازمان برنامه و دستگاههای اجرایی میتوانند با مهندسین مشاور و دیگر کارشناسان (اعم از افراد یا مؤسسات ایرانی و خارجی) قرارداد منعقد نمایند. تشخیص صلاحیت مهندسین مشاور یا کارشناسان باید باموافقت قبلی هیئت عالی برنامه بعمل آید.

ماده ۲۳ - سازمان برنامه و دستگاهاهای اجرائی در مورد اجرای طرحهای عملیات عمرانی غیر مستمر تابع آئیننامههای حسابداری و معاملاتی خواهند بود که بنابه پیشنهاد سازمان برنامه بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید و در مورد طرحهای عملیات عمرانی مستمر از نظر تبعیت از آئیننامههای حسابداری و معاملاتی سازمان برنامه و یا مقررات جاری وزارت دارائی نحوه عمل طبق توافق بین سازمان برنامه و وزارت دارائی خواهد بود.

تبصره - سازمان برنامه میتواند در مورد طرحهاییکه بتشخیص سازمان ماهیت و طرز اجرای آن ایجاب میکند تبعیت از آئیننامهها و مقررات خاص دستگاهاهای اجرائی را تصویب نماید.

ماده ۲۴ - سازمان برنامه هر سه ماه گزارشی از پیشرفت عملیات برنامه را تسلیم نخست وزیر خواهد نمود. سازمان برنامه منتهی تا سه ماه پس از پایان هر سال گزارش جامعی از فعالیتهای عمرانی که از شروع برنامه سوم تا پایان سال مزبور صورت گرفته به انضمام صورت حسابی از درآمدها و پرداختهای دوره مزبور برای تقدیم بمجلسین بنخست وزیر تسلیم مینماید. در این گزارش توجه خاصی نسبت به این موضوع که هدفهای برنامه تا چه حد تحقق یافته است خواهد شد.

ماده ۲۵ - دستگاهاهای اجرائی مکلفند منظمآ کلیه ارقام و اطلاعاتی را که برای تهیه گزارشهای موضوع مواد ۲۴ و ۲۷ این قانون ضروری است بسازمان

برنامه تسلیم دارند و کلیه اوراق و اسناد خرج و دفاتر مربوط به اجرای طرحها را در اختیار سازمان مزبور بگذارند و وسائل نظارت و رسیدگی دقیق را از هر حیث فراهم سازند.

در صورت تخلف دستگاههای اجرایی از مقررات این ماده و ماده ۲۱ و تأخیر و مسامحه در انجام کار سازمان بر نامه اقدامات لازم را معمول و در صورت اقتضاء از پرداخت وجه برای اجرای بقیه عملیات طرحها بدستگاههای مزبور خودداری مینمایند و این عملیات را بنحوی که مقتضی بداند به تمام خواهد رسانید و مراتب را بدولت گزارش خواهد داد.

در مواردی که پرداخت هزینههای عملیات عمرانی توسط وزارت دارائی بعمل میآید سازمان بر نامه موارد تخلف و نظرات خود را بوزارت دارائی اطلاع خواهد داد تا اقدامات لازم از طرف آن وزارت بعمل آید.

فصل هفتم - هیئت حسابرسی برنامه

ماده ۴۶ - «هیئت حسابرسی برنامه» مرکب خواهد بود از سه نفر حسابرس باتجربه و بصیر که دو نفر از آنان از طرف مجلس شورای ملی از میان فهرست ۶ نفری و یک نفر دیگر از طرف مجلس سنا از میان فهرست سه نفری که دولت پیشنهاد مینماید برای مدت یکسال انتخاب میشوند و تا انتخاب جانشین خود به

این سمت باقی خواهند ماند و در صورت فوت یا استعفا هر يك از اعضاء هیئت مزبور جانشین او بترتیب مقرر در فوق از طرف مجلس شورای ملی یا مجلس سنا انتخاب خواهد شد.

حقوق و مزایای اعضای هیئت حسابرسی برنامه از طرف هیئت وزیران تعیین و از محل بودجه اداری سازمان برنامه پرداخت خواهد شد. اعضای هیئت حسابرسی موظفاناً انجام خدمت نموده و جز انجام این وظیفه حق ندارند هیچ نوع شغل یا سمت دولتی و یا غیر دولتی دیگر داشته باشند.

ماده ۲۷ - سازمان برنامه حسابهای نهائی عملیات مالی هر سال خود را شامل اقلام کلیه درآمدها و اعتبارات مصوب و کلیه هزینهها بتدریج که اسناد مربوط ممیزی میشود بمنظور حسابرسی تسلیم هیئت حسابرسی برنامه مینماید و آن قسمت از اسناد هزینه را که هیئت مزبور بخواهد ارسال میدارد.

تسلیم صورت حسابها و اسناد و مدارك فوق باید بنحوی باشد که تمام آنچه مربوط به هر سال است حداکثر تا آخر آبانماه سال بعد بهیئت حسابرسی برنامه تسلیم گردد. هیئت مزبور مکلف است محاسبات سال قبل را از جهت تطبیق هزینهها با اعتبارات و طرحهای مصوب و مقررات مربوط رسیدگی نموده چنانچه ایراد و اشکالی دید نظر خود را بمدیرعامل سازمان برنامه بدهد.

در صورتیکه بین مدیرعامل سازمان برنامه و هیئت حسابرسی اختلاف نظری باقی بماند مرجع رسیدگی به آن نخست وزیر میباشد.

حسابهای نهائی هر سال که بترتیب فوق رسیدگی میشود حداکثر تا ۱۵ اسفندماه سال بعد بوزارت دارائی ارسال تاضمن لایحه تفریغ بودجه تقدیم مجلس شورای ملی میگردد هیئت حسابرسی موظف است يك نسخه از گزارش و نظرات خود را بکمیسو نهائی برنامه مجلسین تقدیم دارد .

ماده ۲۸ - بمنظور اینکه هیئت حسابرسی برنامه بتواند بنحو احسن انجام وظیفه نماید سازمان برنامه باید کارکنان و وسائل و تسهیلات لازم را در حدود بودجه سالانه مصوب در اختیار هیئت مزبور بگذارد . هزینه حسابرسی برنامه و تعداد کارکنان مورد نیاز ضمن بودجه اداری هر سال سازمان برنامه بطور مشخص تعیین میشود و اعتبار مربوط طبق مقررات و آئین نامه های سازمان برنامه بمصرف میرسد .

فصل هشتم - مقررات مختلف

ماده ۲۹ - هر گاه برای اجرای طرحها احتیاج بخريد اراضی (اعم از دائر و بایر) و ابنیه و تأسیسات متعلق به افراد یا مؤسسات خصوصی پیدا شود بطریق زیر عمل خواهد شد .

۱ - هر گاه نسبت ببهای اراضی و ابنیه و تأسیسات بین مقامات اجرا کننده طرح و مالک توافق حاصل نشود بها بوسیله هیئتی مرکب از وزیر کشور ،

دادستان کل، مدیر کل ثبت یا نمایندگان آنها با توجه بنظر کارشناسان فنی تعیین خواهد شد و رأی هیئت قطعی است .

۲ - مالك تعیین قیمت عبارتست از بهای عادلانه اراضی و ابنیه و تأسیسات

مشابه واقع در حوزه عملیات در سال قبل از تاریخ تصویب طرح .

۳ - پرداخت قیمت اراضی و ابنیه و تأسیسات بمالك آن بر اساس قیمت

عادلانه فوق به اضافه پنج درصد آن خواهد بود . اگر مالك در محل ساکن باشد

علاوه بر پنج درصد فوق ده درصد بقیمت عادلانه افزوده خواهد شد و هر گاه ممر

اعاشه او منحصر به درآمد همان ملك متصرفی باشد پانزده درصد دیگر از این بابت

به او پرداخت خواهد گردید .

۴ - در مورد املاك مزروعی علاوه بر آنچه طبق بندهای ۲ و ۳ فوق بمالك

پرداخت میشود معادل پانزده درصد قیمت عادلانه مذکور در بند ۲ فوق بین زارعین و

خوش نشینان و بزرگانی که محل را ترك مینمایند بنسبت تعداد عائله تحت تکفل

آنها بوسیله فرماندار محل تقسیم خواهد شد .

۵ - در صورتیکه طبق نظر اداره کشاورزی محل زارعین حقوقی در آن ملك

داشته باشند حقوق زارعین ذینفع از قیمت ملك کسر و بذوی الحقوق پرداخت و

بقیه بمالك پرداخت خواهد شد .

۶ - تصرف اراضی و ابنیه و تأسیسات بعد از پرداخت تمام قیمت معین شده

بمالك یا نودبعض آن در صندوق ثبت محل مجاز و نسبت به املاك موقوفه ای که فروش

آنها مجاز نیست بطریق اجاره طویل‌المدت یا تبدیل به احسن استفاده خواهد شد.
۷ - در صورتیکه مالک به انتقال ملک و تحویل آن رضایت ندهد پس از
تودیع قیمت ملک در صندوق ثبت دارستان محل از طرف او سند انتقال ملک مورد
نظر را امضاء و ظرف یکماه بتخلیه قطعی ملک مذکور اقدام مینماید.

۸ - اراضی واقع در خارج از محدوده شهرها که در مسیر راههای اصلی یا
فرعی و یا خطوط مواصلاتی و برق و مجاری آب و لوله‌های گاز و نفت قرار میگیرد
بارعایت حریم مورد لزوم که طبق تصویب‌نامه هیئت وزیران معین خواهد شد از
طرف دولت مورد استفاده واقع میشود و از بابت این حق ارتفاق وجهی پرداخت
نخواهد شد و در صورتیکه مستحقات و اعیانی وجود داشته باشد که بر اثر احداث
تأسیسات فوق‌الذکر از بین برود و یا خسارانی به آنها وارد شود مؤسسات دولتی
مربوط باید قیمت اعیانی از بین رفته را طبق مقررات این قانون بپردازند و یا
خسارات وارده را بکلید ذوی‌الحقوق جبران کنند.

ماده ۳۰ - اضافه ارزشی که در نتیجه اجرای عملیات عمرانی توسط مقامات
اجراکننده طرح اعم از وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته بدولت و همچنین
شهرداریه‌ها در املاک خصوصی واقع در حوزه آن عملیات و بدون سعی و عمل مالک
حاصل میگردد مشمول مقررات زیر خواهد بود.

اضافه ارزش عبارتست از تفاوت بین قیمت ملک اعم از دائر و بیابان در سال

قبل از تاریخ تصویب طرح و قیمت آن در تاریخ شروع بهره برداری از تأسیسات ایجاد شده .

۱ - هر گاه تفاوت حاصله بیست درصد یا کمتر از آن باشد مالک از پرداخت حق اضافه ارزش معاف است و از مازاد بیست درصد نصف آن متعلق بدولت یا شهرداری محل خواهد بود .

۲ - اعیانی و اراضی زراعتی که در آغاز برنامه عمرانی سوم سابقه زراعت داشته تا وقتی که زراعت میشود و باغات تا وقتی که مالک استفاده محصل از آن مینماید از پرداخت اضافه ارزش معاف است و در صورتیکه مالک اراضی زراعتی و باغات از آبی که در اثر عملیات عمرانی بدست آمده بمقدار بیشتری استفاده نماید حقا به مناسبتی خواهد پرداخت .

برای تعیین حدود اراضی که مشمول پرداخت حق اضافه ارزش میشود و تشخیص اضافه ارزش و میزان آن کمیسیونی مرکب از نماینده دادگستری محل و رئیس ثبت و رئیس کشاورزی یا نمایندگان آنها با حضور مالک یا نماینده او و در صورت عدم حضور مالک یک نفر معتمد محل و نماینده مقامی که عملیات عمرانی را انجام داده است تشکیل خواهد شد و نظر این کمیسیون قاطع خواهد بود .

مالک میتواند اضافه ارزش تعیین شده را در مدت پنج سال به اقساط مساوی سالانه پرداخت کند یا مقداری از اراضی خود را که قیمت آن معادل اضافه ارزش است تحویل دهد .

هرگاه مالک از پرداخت تمام یا بعضی اقساط و یا تحویل اراضی امتناع کند دادستان شهرستان محل تشخیص کمیسیون فوق از طرف اوسند انتقال آن مقدار از اراضی را که قیمت آن معادل حق دولت یا شهرداری محل از اضافه ارزش باشد برای واگذاری، بدولت یا شهرداری امضاء خواهد کرد.

۳ - انجام عملیات لوله کشی آب آشامیدنی - برق - مؤسسات فرهنگی و بهداشتی و امثال آن موجب مطالبه اضافه ارزش از املاک واقع در حوزه آن عملیات نخواهد بود .

۴ - موقوفات از پرداخت حق اضافه ارزش معاف است .

ماده ۳۱ - دستگاههای تابعه دولت و بنکگاهها و شرکتهای دولتی مجاز نیستند بدون موافقت قبلی وزارت دارائی و سازمان برنامه برای گرفتن وام یا اعتبار از مؤسسات خارجی اقدام کنند و یا برای گرفتن کمک فنی خارجی تعهداتی بنمایند .

ماده ۳۲ - سازمان برنامه مسئول تصفیه حساب برنامه هفتساله دوم و وصول مطالبات و پرداخت دیون آن میباشد . کلیه هزینهها و تعهدات و دیونیکه برای اجرای طرحهای برنامه هفتساله دوم بشرح زیر ایجاد شده است از محل اعتبارات منظور در این قانون پرداخت خواهد شد :

الف - هزینههای اجرائی عملیات طرحهاییکه در آخـر شهر یورماه ۱۳۴۱ در حال اجرا بوده است .

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

ب - تعهدات ودیون مربوط بطرحهاییکه در آخر شهر یورماه ۱۳۴۱ در دست اجراء بوده است .

ج - تعهدات ودیون مربوط بطرحهای خاتمه یافته تا آخر شهر یورماه ۱۳۴۱ سایر دیون سازمان برنامه مانند دیون مربوط به هزینه های اداری و یا آنچه پس از رسیدگی بحسابهای برنامه دوم تعیین شده و میشود و مربوط بطرح خاص نیست و با دیونیکه در اثر حکم مراجع قانونی ایجاد شده و میشود از محل درآمد برنامه پرداخت خواهد شد بدون اینکه اعتبارات عمرانی منظور در این قانون را تقلیل دهد .

ماده ۳۳ - تأسیساتیکه طبق قانون برنامه هفت ساله دوم بوجود آمده و در موقع تصویب این قانون در اختیار سازمان برنامه میباشد با اعتبارات مربوط به وزارتخانه ها و بنسگاهها و شرکتهای و سایر دستگاههای دولتی مسئول منتقل میشود. تأسیسات مزبور باید در وضعی تحویل شود که از هر جهت برای بهره برداری آماده باشد .

دستگاههای دولتی موظفند بمحض اعلام سازمان برنامه نسبت بتحویل گرفتن تأسیسات اقدام نمایند .

ماده ۳۴ - دولت میتواند تأسیسات انتفاعی و تولیدی موجود متعلق بخود و همچنین تأسیساتی را که در اثر اجرای برنامه بوجود میآید اعم از تمام شده و یا در هر مرحله احداث کلاً یا قسمتی از سهام آنرا بنا به پیشنهاد دستگاه ایجاد کننده یا اداره کننده این تأسیسات بقریبی که در هر مورد مقرر خواهد داشت بفروش برساند .

ماده ۳۵ - اختیارات صاحبان سهام متعلق بسازمان برنامه در شرکتهای تابعه

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

آن سازمان با مدیرعامل سازمان برنامه می‌باشد که طبق سیاست کلی که از طرف هیئت عالی برنامه تعیین میشود اقدام نماید .

ماده ۳۶ - سازمان برنامه می‌تواند به ترتیبی که بموافقت بانک مرکزی خواهد رسید عملیات بانکی مربوط بخود و یا مؤسسات تابعه را بوسیله بانک اعتبارات صنعتی انجام دهد و تمام یا قسمتی از وجوه مربوط را در بانک مزبور نگاهداری نماید .

ماده ۳۷ - آئین نامه‌های اجرائی این قانون که بتصویب هیئت وزیران رسیده است تا پایان برنامه سوم قابل اجرا می‌باشد و تغییر آن با تصویب کمیسیونهای برنامه مجلسین خواهد بود .

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور

(مهر ۴۱ تا پایان سال ۱۳۴۶)

(بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)

پیش بینی منابع مالی و اعتبارات برنامه عمرانی سوم کشور

(از اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان سال ۱۳۴۶)

مبالغ بمیلیارد ریال	پیش بینی منابع مالی
۱۴۵/۱	سهم سازمان برنامه از درآمد نفت
۸/۶	پذیره نفت
	وامهای داخلی :
۱۲/۵	الف - اسناد خزانه
۱۰	ب - وام بانک مرکزی برای پالایشگاه و لوله دوم نفت
۲۷/۷	ج - وام بانک مرکزی برای سایر طرحهای مشخص عمرانی
۴/۶	متفرقه و انتقالی از برنامه دوم
۳/۵	استفاده از اعتبارات کوتاه مدت
۶۰/۹	وامهای خارجی
۲۵۰	اعتبارات برنامه سوم
۲۳۰	اعتبارات عمرانی
۲۰	هزینه های اداری و بازپرداخت وامها
<hr/>	
۲۵۰	

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

صورت عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ماه ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

خلاصه کل فصول ۱۰ گانه

شماره فصل	عنوان فصل	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	کشاورزی و آبیاری	۴۹۰۰۰
۲	صنایع و معادن	۲۷۰۰۰
۳	نیرو و سوخت	۴۱۰۰۰
۴	ارتباطات و مخابرات	۵۶۰۰۰
۵	فرهنگ	۱۷۴۰۰
۶	بهداشت و بهداری	۱۳۵۰۰
۷	کار و نیروی انسانی	۳۶۰۰
۸	عمران شهری	۷۰۰۰
۹	برنامه ریزی و آمار	۱۵۰۰
۱۰	خانه سازی و ساختمان	۱۳۵۰۰
	جمع کل فصول	۲۳۰۰۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

صورت اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ماه ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل اول - کشاورزی و آبیاری

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	آبیاری	۲۲۰۰۰
۲	اصلاحات ارضی	۷۰۰۰
۳	اعتبارات کشاورزی	۸۰۰۰
۴	آموزش و تحقیقات	۵۰۰
۵	بهبود و تولید محصولات کشاورزی	۴۱۰۰
۶	حفظ منابع طبیعی کشاورزی	۹۰۰
۷	دامپروری و دامپزشکی	۱۲۰۰
۸	محصولات نباتی	۸۰۰
۹	عمران روستائی و ترویج	۴۵۰۰
	جمع فصل اول	۴۹۰۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

صورت اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهرماه ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)
فصل دوم - صنایع و معادن (مبالغ به میلیون ریال)

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	کمک سرمایه گذاران خصوصی در صنایع	۶۰۰
۲	سرمایه گذاری در مؤسسات صنعتی و انتفاعی موجود دولت	۲۶۰۰
۳	کمک فنی سرمایه گذاران خصوصی در معادن	۳۰۰
۴	سرمایه گذاری در معادن دولتی	۵۰۰
۵	سرمایه گذاری در صنایع دولتی جدید	۱۸۰۰۰
۶	اعتبارات درازمدت سرمایه گذاران خصوصی و مشارکت در سرمایه گذاری با آنها	۵۰۰۰
	جمع فصل دوم	۲۷۰۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

صورت اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل سوم - نیرو و سوخت

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	برق مراکز عمده	۱۷۰۰۰
۲	برق شهرهای متوسط	۲۵۰۰
۳	برق شهرهای کوچک و روستاها	۱۰۰۰
۴	بررسی و خدمات فنی	۵۰۰
۵	سوخت	۲۰۵۰۰
	جمع فصل سوم	۴۱۵۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل چهارم - ارتباطات و مخابرات

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	الف - راههای اصلی	۲۷۵۰۰
۲	ب - راههای فرعی	۸۵۰۰
۳	راه آهن	۶۰۰۰
۴	بنادر	۴۰۰۰
۵	فرودگاهها	۳۰۰۰
۶	هواشناسی	۳۰۰
۷	مخابرات	۶۱۰۰
۸	نقشه برداری	۲۰۰
۹	جلب سیاح	۴۰۰
	جمع فصل چهارم	۵۶۰۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان سال ۱۳۴۶)
(مبالغ بد میلیون ریال)

فصل پنجم - فرهنگ

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	تعلیمات ابتدائی	۱۱۰۰۰
۲	مبارزه با بیسوادی	۵۰۰
۳	تعلیمات متوسطه	۱۳۰۰
۴	تربیت آموزگار	۵۰۰
۵	تعلیمات دانشگاهی	۳۰۰۰
۶	تربیت بدنی و پیشآهنکی	۵۰۰
۷	کمک بمؤسسات فرهنگی خاص	۱۰۰
۸	کتاب و کتابخانه	۵۰۰
	جمع فصل پنجم	۱۷۴۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان سال ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل ششم - بهداشت و بهداری

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (براساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	تحقیقات	۶۰۰
۲	تأسیسات و تجهیزات و وسائل	۳۹۰۰
۳	مبارزه با بیماریها	۸۲۰۰
۴	خدمات ویژه بهداشتی	۳۰۰
۵	آموزش کادر فنی	۵۰۰
	جمع فصل ششم	۱۳۵۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل هفتم - کارونیروی انسانی

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	تعلیمات کشاورزی	۹۰۰
۲	تعلیمات حرفه‌ای	۹۰۰
۳	تعلیمات حرفه‌ای ضمن کار	۴۵۰
۴	تعلیمات عالییه فنی	۶۵۰
۵	تعلیمات حرفه‌ای سربازان	۷۰
۶	تعلیمات مدیریت و بهبود تشکیلات	۴۰۰
۷	امور مربوط بکار و کارگری	۲۳۰
	جمع فصل هفتم	۳۶۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

صورت اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل هشتم - عمران شهری

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	نقشه‌های جامع	۱۵۰
۲	آب مشروب و طرح‌های بهداشت شهری	۶۴۰۰
۳	طرح‌های حفاظتی	۴۵۰
	جمع فصل هشتم	۷۰۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

صورت اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل نهم - برنامه ریزی و آمار

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	برنامه ریزی	۷۰۰
۲	آمار	۸۰۰
	جمع فصل نهم	۱۵۰۰

قانون برنامه عمرانی سوم کشور

صورت اعتبارات عمرانی برنامه سوم کشور (اول مهر ۱۳۴۱ تا پایان ۱۳۴۶)

(مبالغ به میلیون ریال)

فصل دهم - خانه سازی و ساختمان

شماره بند	عنوان بند	اعتبارات عمرانی برنامه سوم (بر اساس ۲۳۰ میلیارد ریال)
۱	خانه سازی و ساختمان	۱۳۵۰۰
	جمع فصل دهم	۱۳۵۰۰

قانون بالا مشتمل بر ۳۷ ماده و ۷ تبصره و جداول ضمیمه که لایحه آن بموجب ماده واحده مصوبه بیستم آذرماه ۱۳۴۲ تقدیم و در تاریخ روز چهارشنبه بیست و هفتم اردیبهشت ماه ۱۳۴۶ بتصویب مجلس سنارسیده بود در جلسه روز یکشنبه بیست و یکم خرداد ماه یک هزار و سیصد و چهل و شش شمسئ مورده تصویب مجلس شورای ملی قرار گرفت .

نایب رئیس مجلس شورای ملی - دکتر حسین خطیبی